

Kdor želi prenočišča ali prehrane, naj ja-
vi to Jugoslovenskemu učiteljskemu udruženju,
sekciji za dravsko banovino v Ljubljani,
ki je prevzela organizacijo tečaja. Sekcija bo
preskrbela prijavitelcem prenočišče v »Aka-
demskem kolegiju«, prehrano pa pri obsto-
ječih menzah. Prijave mora prejeti sekcija
najkasneje do 22. julija t. l. Vsebovati mo-
rajo navedbo dnevo za prenočevanje in
prehrano. Kdor ne zahteva preskrbe preno-
čišča in prehrane, pride lahko brez prijave.
Udeležencem bo izdala sekcija potrdilo o
obisku tega dela tečaja, dočim dobe udele-
ženci celotnega združeno gospodarskega te-
čaja izpričevala.

— Učiteljski tečaji iz sokolske telovadbe.
Jugoslovensko učiteljsko združenje, sekcija
za savsko banovino, priredi od 16. julija do
13. avgusta dva telovadna tečaja in to osnovni,
v katerem se predela gradivo za otroke od
6. do 10. leta, in nadaljevalni tečaj, kjer se
predela gradivo za otroke od 10. do 14. leta.
Od 13. do 20. avgusta se vrši tečaj za telo-
vadbo v obrtno nadaljevalnih šolah. Vsi trije
tečaji se vršijo v Crikvenici. Celotna oskrba
za štiri tedne znaša 1300 Din. Za tečaj za telo-
vadbo v obrtno nadaljevalnih šolah, ki traja
le teden dni, je cena 400 Din. Prijavitelj se
je ne naslov: Dušan Bogunović, Zagreb, Bo-
govičeva ul. 7.

— Glavna skupščina JUU. Rediteljski
odsek ima svojo sejo v ponedeljek, dne 24.
julija ob 15. uri. Prosimo sigurne udeležbe!

UCITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

— Počitniški tečaj Pedagoške centrale.
Za počitniški tečaj P. C., ki se vrši od 14.
do 27. avg. v Mariboru, se sprejemajo prijave
še do 25. julija in ne le do 25. junija, kakor
je bilo to pomotoma razglašeno. Ob enem
s prijavo naj se udeleženci izjavijo, če si
bodo hrano in stanovanje preskrbeli sami,
ali želijo, da to stori P. C. Naknadnim intere-
santom objavljamo še enkrat program te-
čaja: 1. Biološke osnove pedagogike. Prosv.
inšp. v p. dr. L. Poljanec. — 2. Očrt novejšega
pedagoškega mladinsolovja. Prof. dr. Fr.
Žgeč. — 3. Glavni problemi pedagoške socio-
logije. Prof. dr. Jeraj. — 4. Didaktika nove
šole. Prof. G. Silih. — 5. Problemi podežel-
skega šolstva. — Šol. uprav. K. Doberšek. —
6. Izbrana poglavja iz slovenske slovnice in
stilistike. Gimn. ravn. v p. dr. J. Tominšek.
— 7. Tehnika risanja na šolsko tablo. Prof.
R. Klopčič. Vpisnina za tečaj znaša 10 Din,
ki jih je hkrati s prijavo poslati na naslov
tajnice gđc. J. Mlinaričeve v Mariboru, Vrtna
ulica 23.

Pedagoška centrala v Mariboru.

— Tečaj za učiteljice gospodinjstvo-nadaljevalnih šol. Kakor smo informirani, se
tečaj za učiteljice gospodinjstvo-nadaljevalnih
šol, ki je bil razpisan za št. Jurij ob j. ž.,
zaradi premajhnega števila prijavljenk ne bo
vršil. Čudimo se letošnjemu majhnemu od-
zivu, ko je bilo treba prejšnja leta nadštevilne
odklanjati. Pri tej priliki moramo opozoriti
vse učiteljice, da se morejo usposobiti za
vodstvo in za poučevanje na gospodinjstvo-
nadaljevalnih šolah samo na tečajih za gospo-
dinjsko-nadaljevalne šole, ki jih prireja kra-
ljevska banska uprava.

— Maturantom l. 1903. iz Kopra poročam
na podlagi prejetih odgovorov nekaterih to-
varišev, da se snidemo k proslavi 30letnice o
priliki banovinske skupščine JUU v Ljubljani
17. avgusta t. l. Sestanek in razgovor, kako
najprimerneje proslaviti spomin na leta, ki
so nam tako hitro potekla, 16. avgusta zve-
čer ob 8. uri »Pri levu« na Gosposvetki cesti.
Anton Mervič.

— † Anton Farčnik. Na Teznu pri Mari-
boru je preminul v 83. letu starosti naš tova-
riš Anton Farčnik, bivši dolgoletni šol. upra-
vitelj na Polzeli. Pokojnik je bil vzoren učitelj
in vzgojitelj, katerega je dičila poleg dru-
gih lepih lastnosti skrajna značajnost in stan-
ovska zavednost. O zaslužnem našem vete-
ranu izpregovorimo prihodnjic več. Pokopali
so ga ob lepi udeležbi učiteljsstva in drugega
občinstva v nedeljo 2. julija v Mariboru. Naj
mu bo ohranjen med nami prijeten spomin.
Preostalom pa naše tovariško sožalje.

— Krožek upokojenega učiteljsstva v Ma-
riboru je imel 6. t. m. izredno lepo uspešni se-
stank in sicer v Učiteljskem domu. Zbralo
se je bilo 47 tovarišev in tovarišic. Zlasti ude-
ležba tovarišic je bila tokrat prav častna.
Najprej so si udeleženci ogledali dom, za ka-
tere ga so v svoji stanovski zavednosti in
idealizmu doprinesli marsikak dinarček, dasi
kot taki niso nikoli pričakovali od njega
osebni koristi in ugodnosti. Niso se mogli
dovolj načuditi lepim in udobnim njegovim
prostorom in praktični urejenosti. Učitelj-
stvo je lahko nanj ponosno. — Po ogledu se
je vršila mala zakuska, pri kateri se je izpre-
govorilo nekaj napitnice in se je potem raz-
vilo živahno kramljanje in obujanje medse-
bojnih spominov. Dasi vlada med mariborskim
učiteljskim pri njegovih mesečnih se-
stankih vedno lepa vzajemnost in tovarišvo,
je vendar doseglo zadnjic menda svoj višek,
ker smo bili pod lastno streho. V spomin
svojega pok. tov. Farčnika so zbrali med se-
boj za dom 200 Din, dasi večina izmed njih
še ni bila prejela pokojnine. Prihodnji sestanek
se vrši za časa mariborskega tedna in sicer
v četrtek 10. avgusta zopet v domu. Na
to opozarjamo zlasti podeželske upokojence,
da prihite za nekaj uric med nas. Ne bo jim
žal!

— Društvo »Sola in dom« je prišlo do
naslednjih zaključkov in jih predložilo pri-
stojnim mestom: 1. Sprejemni izpiti naj se
odpravijo. V prvi razred naj se sprejmejo
oni učenci, ki so dovršili 4. razred osnovne
šole z dobrim uspehom. 2. Nižji tečajni izpit
naj se odpravi. 3. Zrelostno izpričevalo dobi
vsak učenec, ki je dovršil vsaj z dobrim uspe-
hom 8. razred srednje šole. Izbrava učencev
naj se vrši v vseh razredih, da pridejo iz
srednje šole učenci, ki bodo sposobni in na-
vajeni na samostojno duševno delo. Država
in narod potrebuje samostojnih delavcev,
ne knjižnih učenjakov.

— Popravek. V »Prosveti« št. 9.—10. se
mora glasiti v članku: »Glavna načela sodobne
vzgoje« v prvi vrsti v drugem stolpcu be-
seda astronomski pravilno: a v t o n o m n i.

— Esperantski tečaj v počitnicah. Ker
ministrstvo prosvete še ni rešilo tozadevne
prošnje, se letos ne bo vršil esperantski tečaj
v Ljubljani. Kdor se pa hoče temu jeziku pri-
učiti, naj se javi k pismenemu tečaju, ki se bo
pričel 1. oktobra t. l. Tečaj bo trajal 6 mese-
cev. Obrnite se na naslov: Golobčič Peter, šol.
upr., Primskevo pri Litiji.

— Na banovinski kmetijski šoli na Grmu
pri Novem mestu se prične novo šolsko leto
začetkom novembra t. l. Šola ima dva oddelka:
letno šolo in zimsko šolo. Letna šola traja eno
leto, zimska pa dve zimi po 5 mesecev in si-
cer se to zimo, ki pride, vrši I. tečaj, drugo
zimo pa II. tečaj. Vsi učenci stanujejo v za-
vodu (internatu), kjer imajo vso oskrbo. Spre-
jemajo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi
kmečkih staršev, ki bodo ostali po končanem
šolanju na kmetiji. Lastnoročno pisane pro-
šnje za letno in za zimsko šolo, kolkovane z
Din 5.—, je poslati ravnateljstvu banovinske
kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu
najpozneje do 15. septembra t. l. Prošnji je
priložiti: krstni list, domovnico, odpustnico

KNJIGARNA

UCITELJSKE TISKARNE

Ljubljana — Frančiškanska ulica 6

odnosno zadnje šolsko spričevalo, spričevalo
o nravnosti o onih prosilcih, ki ne stopijo v
zavod neposredno iz kake druge šole, izjavo
staršev odnosno varuha (kolek 2 Din), s ka-
terom se zavežejo plačati stroške šolanja, ob-
vezna izjava staršev ali varuha (kolek 2 Din),
ki reflektirajo na banovinsko ali kako drugo
štipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin
ali varovanec ostal pozneje na domači kme-
tiji, v nasprotnem slučaju pa da povrnejo za-
vodu sprejeto podporo iz javnih sredstev.
Starost najmanj 16 let ter najmanj z dobrim
uspehom dovršena osnovna šola. Pri vstopu
v šolo napravijo učenci kratek sprejemni iz-
pit iz slovenščine in računstva, katerega so
oprosičeni absolventi dveh ali več razredov
meščanske šole ali kake nižje srednje šole.
Hkrati se preišče njih zdravstveno stanje po
zdravniku zavoda. Oskrbnina znaša do pre-
klica mesečno od 25.— do 300.— Din po pre-
moženjskih razmerah prosilca in se plačuje
mesečno naprej. Prosilci za banovinsko zni-
žano mesto morajo priložiti davčno ali ob-
činsko potrdilo o velikosti posestva in višini
letnih davkov z navedbo družinskih in gospo-
darskih razmer.

KONGRES UCITELJEV MEŠČANSKIH ŠOL.

V Beogradu se je vršil od 2. do 5. julija
dvanajsti kongres nastavnikov meščanskih
šol. Kongres je bil združen z razstavo izdel-
kov meščanskošolskih učencev iz vse države.
Razstavo je otvoril pomočnik prosvetnega
ministra dr. Dvorniković, ki je v otvoritvenem
nagovoru poudaril važnost meščanskih
šol, ki naj postanejo nekake strokovne sred-
nje šole. V nadaljnjem svojem govoru je g.
pomočnik tudi poudaril, da poseča pri nas
srednje šole 110.000 učencev, a strokovne
šole komaj 8000 učencev.

Delovanje in sklepanje na kongresu sa-
mem je razvidno iz soglasno sprejete resolu-
cije, v kateri se zahteva sprememba zakona
o meščanskih šolah, ki se je izkazal kot po-
manjkljiv. Predlagana je ustanovitev pose-
bnih oddelkov za meščanske šole pri banskih
upravah. Te oddelke naj bi vodili nastavniki
meščanskih šol. Nadalje poudarja resolucija
potrebo, naj bi učiteljice osnovnih šol, poro-
čene z nastavniki meščanskih šol, dobivale
še nadalje stanarino. Nadalje se dotika resolu-
cija vprašanja naturalnih stanovanj za
upravitelje meščanskih šol, šolnine, preme-
ščanje, sprejema v višjo pedagoško šolo, vzdr-
ževanja meščanskih šol, dnevnice za ekster-
zije in nameščanja ženskih učnih oseb na
meščanske šole. Resolucija je bila predložena
na g. prosvetnemu ministru.

KONGRES JUGOSL. PROFESORSKEGA DRUŠTVA.

Skoraj istočasno s kongresom učiteljev
meščanskih šol se je vršil kongres jugoslov.
profesorjev, ki je bil zaključen 6. julija. Na
kongresu je bil po dovršenem običajnem
dnevem redu spopolnjen tudi glavni odbor.
Soglasno je bila sprejeta resolucija, ki
vsebuje naslednje zahteve: Pri izpremem-
bah zakona o srednjih in strokovnih šolah,
kakor tudi pri izpremembah uradniškega za-
kona naj se upošteva mnenje jugoslov. pro-
fesorjskega društva. Professore službe naj se
oddajajo po razpisu. Zahteva se ureditev ter-
minologije za vse šol. predmete in javna oce-
na profesorjev. Ureditev višjih in nižjih te-
čajnih izpitov. Pravica do popolne pokojnine
naj se prizna profesorjem že po 30 letih služ-
bovanja. V nadaljnjem zahteva resolucija

razširjenje obstoječih in otvoritev novih re-
alnih gimnazij ter predvideva rešitev še ne-
katerih stanovskih vprašanj.

— Poročil se je v Ljubljani 9. julija tov.
Svatopluk Štoviček, učitelj v Limbourgu v
Belgiji z gđc. Majdo Jurečič, konservatoristko
v Ljubljani. — Čestitamo!

Osebn zadeve

NAPREDOVALI SO UCITELJI (CE):

v V. skupino:

Mihelič Josip iz Ljubljane.

v VI. skupino:

Likar Ernestina iz Rakeka; Schwarz Sil-
va iz Drenovega griča; Metlika Leopoldina iz
Sv. Jakoba; Klovhar Stefanija iz Litije; Krapš
Ana iz Litije; Levstik Marcela iz Viča; Košak
Terezija iz Viča; Lazar Anton iz Sv. Marti-
na; Goljar Franja iz Ježice; Pahor Marija iz
D. M. v Polju; Močnik Pavla iz D. M. v Po-
lju; Auğuštinčič Rajko iz Št. Ilja; Erjavec
Amalija iz Stične; Marinič Julijana od Sv.
Urbana; Ušeničnik Marija iz Domžal; Cjak
Srečko iz Martjancev; Intihar Alojz iz Kr-
ke; Cerar Ivana iz Hrušice; Razpotnik Aloj-
zija od Sv. Marjete; Fajdiga Ana iz Hrastni-
ka; Faganel Stana iz Viča; Visočnik Andrej
iz Pameč; Sever Marija iz Ljutomera; Mat-
kovič Marija iz Ljubljane; Stiene Hermina iz
Sostrega; Kovač Albina iz Ptuja; Thurnher
Ana iz Višnje gore.

V VIII. skupino:

Dežela Gabrijela iz Trbovelj; Kotnik
Emilija od Sv. Barbare v Slov. goricah; Nagu
Miroslava od Sv. Jakoba; Lorber Angela iz
Laporja; Mokorel Florijana od Sv. Miklavža;
Dolenc Anica iz Št. Ožbalta.

Prevedeni v IX. urad. skupino:

Klemenčič Franc iz Dobovca; Senica
Alojzija iz Tepanj; Petrovič Ivan iz Po-
brežja.

Učiteljska knjigarna podružnica

Maribor — Tyrševa ulica šte. 44

Učiteljski pravnik

OBRAČUNI KRAJEVNIH ŠOLSKIH ODBOROV

delajo preglednice tudi sposobnejšim bla-
gajnikom in poslovojem. Le redkim se po-
sreči opremiti obračun po predpisih. Ker pra-
vilno opremljena računska priloga izgleda
precej pestro, je včasih zamudno ugotoviti,
ali vsebuje vse predpisane formalnosti, ki so
brez reda razmetane na eno in drugo stran,
z ozirom na to, kje je bilo več prostora. Po-
trebno je izogibati se vsega, kar bi utegnulo
ovirati gladek pregled rač. prilog ter bi v
svrhu olajšanja dela krajevnim šol. odborom
in preglednikom računov pri sreskih načel-
stvih, oziroma pri banovinskem šol. odboru,
razen uradno že izdanih navodil, svetoval
sledede:

1. Numeracija rač. prilog naj se vrši na
vidnem mestu, najbolje na zgornjem desnem
oglu, z rdečim svinčnikom.

2. Rač. priloge naj se ne upogibajo v for-
mat lista, ker je odvijanje zamudno.

3. Za takse naj se lepijo po možnosti
koleki, ki ustrezajo skupnemu znesku pred-
pisane takse, n. pr. za 30 Din takse je pra-
vilno nalepiti kolek za 20 + 10 Din, nikakor
ne vzeti 6 kolekov po 5 Din, ali pa nalepiti
celo koleke manjših vrednosti.

Evo n. pr., kako mora biti opremljen rač-
un mojstra od 20. 9. 1932 na 2600 Din za
napravo nove omare in klopi, ako je mojster
plačal za material 2000 Din. <>

Na tem računu je navesti:

1. Zaporedno številko rač. priloge; 2. po-
trdilo, da je delo izvršeno, oz. da je inventar
prevzet; 3. stran in zapor. šte. inventarne
knjige, kje je nabavka zabeležena; 4. takse
v kolekih: a) računski kolek po tar. post. 34
(le pogojno) za 0'25 Din, b) ½% taksa po tar.
post. 33 = 13 Din, c) 1% taksa po tar. post.
24 = 26 Din; 5. 2% poslovnega davka od za-
služka 600 Din = 12 Din. Blagajnik naj ima
radi ravnanja te točke vedno v evidenci, še
boljše pa je, ako si more nabaviti štampiljko,
ki bi vsebovala vse potrebne točke, radi od-
tisa na prostem mestu rač. priloge, kjer bi
radi hitrega pregleda izpolnil v poštevi prih-
ajajoče točke, nepotrebno pa črtal.

Primerna štampiljka velikosti 5x5½ cm,
ki bi po dobljeni informaciji stala okrog 30
dinarjev, bi vsebovala sledede:

- Štev.: . . .
- Delo je v redu izvršeno!
Blago prevzeto!
- T. p. 33 — ½% = Din . . .
T. p. 24 — 1% = Din . . .
- Materialna knjiga str.: . . .
Inventarna št.: . . .
- Prometni davek Din . . .
Promet. davka oproščen!

S tem bi bilo olajšano delo preglednikom
in blagajnikom. Prvim, ker so vse potrebne
formalnosti zbrane in jih ni treba iskati; dru-
gim kot pripomoček k pravilni in lažji opre-
mi rač. prilog, le zapomniti si morajo sledede:

1. Da ta štampiljka pride na vse račune
(pobotnice) za nabave šolskih potrebščin, ku-
riva in popravi, torej na večji del računskih
prilog.

2. Računi za ročno delo, snadenje, plača
postrežnici itd. potrebujejo le podatke iz pr-
vih treh točk. Tudi v tem primeru se da upo-
rabiti štampiljka, ako se pod ostale nepotre-
bne točke podloži kos papirja, da se odtisne
samo potrebno besedilo.

3. Najmanj računov (pobotnic) bo tistih,
za katere ne bomo rabili štampiljke. To so
tisti računi (pobotnice), za katere se običaj-
no plača službeni davek.

Tam, kjer blagajnik še ni izvežban, raču-
ne opremlja s štampiljko poslovođa, ki mu
izračuna tudi takse in nepotrebno besedilo v
štampiljki črta. Ostalo pa bo blagajnik po
navodilih iz štampiljke lahko sam opravil.

Jurčić Ačim.

Naša gospodarska organizacija

—g Mesto cvetja na grob † Antona Farč-
nika so darovali Uč. domu v Mariboru: Anton
Rehar, davčni upravitelj v p., 100 Din; tov.
Lovše, Roškar in Hren po 50 Din; krožek
upokojenega učiteljsstva pri julijskem sestan-
ku v Uč. domu 200 Din. Skupno torej 450 di-
narjev. Kdo bo še na tak primeren način po-
častil našega vrliga tovariša?

Mladinska matica

RAZNA MNENJA O »NASEM RODU«.

Znana slovenska mladinska pesnica U t v a
piše:

Da je »Naš rod« naš najboljši mladinski
list, bi bilo pač odveč poudariti. Gotovo je,
da nadkriljuje ne le druge domače mladinske
liste, nego tudi tujerodno mladinsko literatu-
ro. Uredništvo si je znalo pridobiti med so-
trudništvom najboljšo moč, zato je list pe-
ster in zanimiv. Če »Cicibanov rod« zabavno
vzgaja s pomočjo sličic, ki nadomeščajo be-
sede, svoje najmlajše čitatelje, je ostala vse-
bina domalega vsa taka, da se ne le mladina,
nego tudi odrasel človek z zanimanjem po-
globi vanjo.

Poleg zabavne, pripovedne vsebine, pri-
naša list mnogo prijetno pisanih, poučnih

Oddelek za učila

Ljubljana
Maribor

člankov, ki širijo mladini vsestransko znan-
stveno obzorje. Saj poljudno obravnava ma-
lodane vso vrsto predmetov, ki so v seznamu
šolskih spričeval in je prav to za šolsko mladi-
no neprecenljive vrednosti. Saj je lepše čit-
tati v zabavno povest zavito znanost, kakor
suhoparno šolsko knjigo in ostane bolj v spo-
minu. Gotovo bo list v teh smernicah še na-
predoval, ker se zaveda uredništvo svoje na-
loge.

Mladinska pisateljica in ilustratorka

Ksenija Prunkova piše:

Kar mi je pri »Našem rodu« najbolj
všeč, je to, da ima tako širok in raznoličen
krog sotrudnikov v besedi in obliki. Ni pa
izbran ta krog kar tja v en dan. »Naš rod«
jasno kaže, da hoče urednik seznaniti svoje
čitatelje z boljšim in najboljšim, kar imamo.
Saj na kazalu srečamo imena, kakor: Bevk,
Gradnik, Klopčič, Kmetova, Magajna, Mil-
činski, Merzel, Širok, Vodnik ter Gaspari,
Gorše, Jakac, Justin, T. Kos, Fran, Mara in
Tone Kralj, Pavlovec, Pirnat, Smrekar in dru-
ge. Vsa ta imena niso le prazen zvok; po-
znamo jih iz naših vodilnih revij za odrasle,
iz naših umetnostnih razstav.

V življenjepisih »Naši možje« mladina
še podrobneje spoznava naše kulturne delav-
ce. Ko bo ta mladina dorasla, ji bo olajšano
delo v gimnaziji, ko bo v višjih razredih sre-
čevala pri pouku domače književnosti imena
starih, dobrih znancev.

Ni pa »Naš rod« le poučen in vzgojen.
Predvsem ni tako, skoro bi rekla »sitno vzgo-
jen in pridigarski«, kakor so bili mladinski
listi svojčas in so včasih celo še danes. Ni-
kar ne vzgajamo tako, da otrok čuti namrše-
ne obrvi, dvignjeni kazalce in leskovko za
pečjo (to naj pozna kvečkemu iz pravljice).
Tudi povesti o »pridni Liziki in zlobnem
Mihu« so dolgočasne in zastarele.

V »Našem rodu« imamo v besedi in sliki
tudi dovolj sonca, veselja do življenja in
vedrega smeha, da bo mladina »Našega ro-
da« bolj pogumno, vedro in veselo gledala in
stopala v življenje kakor mi.

—mm Oceno knjig Mladinske matice sta
prinesla do sedaj »Slov. Narod« in »Jutro«.
Obe oceni sta ugodni. Kritiki v »Jutru« ome-
nja iz Kresnici predvsem članke Po slovenski
obali, Slovenci v Zedinjenih ameriških drža-
vah, Iz Prekmurja, Po Makedoniji in Mrzelov
uvod o pomenu knjige. Dalj časa se ustavi
pri slikovnici »Za vesele in žalostne čase«, o
kateri pravi, da je prav živahna in pestra
knjižica za naše malčke. Odlikuje jo otroške-
mu svetu primerna slikarska fantazija, ki
srečno združuje pravljico fantastičnost z
motivi iz življenja v prirodi. Barve so prav
žive in s svojo močno dekorativnostjo samo
podpirajo učinkovitost slikarskih motivov.
Edo Deržaj je dosegel svoj namen. Njegov
slikarski učinek dobro izpopolnjujejo gladko
tekoči verzi Anice Černejeve. Kritiki omenja
poučno delo Kmetove »Lovci na mikrobe« in